

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

ВИПУСК 49

31 липня 2019 р.

м. Переяслав-Хмельницький

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

31 липня 2019 року

Вип. 49

Збірник наукових праць

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ВЫСШЕЕ УЧЕБНОЕ ЗАВЕДЕНИЕ
«Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет
имени Григория Сковороды»

Совет молодых ученых университета

Материалы
Международной научно-практической интернет-конференции
**«ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ»**

31 июля 2019 года

Вып. 49

Сборник научных трудов

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2019. – Вип. 49. – 174 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Базалук О.О. – доктор філософських наук, професор

Воловик Л.М. – кандидат географічних наук, доцент

Дашкевич Є.В. – кандидат біологічних наук, доцент (Білорусь)

Доброскок І.І. – доктор педагогічних наук, професор

Євтушенко Н.М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С.М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Руденко О.В. – кандидат психологічних наук, доцент

Садиков А.А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент (Казахстан)

Склярєнко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медичних наук, доцент (Узбекистан)

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

©Автори статей

©Рада молодих учених університету

©ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Материалы Международной научно-практической интернет-конференции «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации»: Сб. науч. трудов. – Переяслав-Хмельницкий, 2019. – Вып. 49. – 174 с.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор исторических наук, профессор, академик НАПН Украины

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Базалук О.А. – доктор философских наук, профессор

Воловик Л.М. – кандидат географических наук, доцент

Дашкевич Е.В. – кандидат биологических наук, доцент (Беларусь)

Доброскок И.И. – доктор педагогических наук, профессор

Кикоть С.Н. – кандидат исторических наук (ответственный секретарь)

Евтушенко Н.М. – кандидат экономических наук, доцент

Руденко О.В. – кандидат психологических наук, доцент

Садыков А.А. – кандидат физико-математических наук, доцент (Казахстан)

Скляренко О.Б. – кандидат филологических наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медицинских наук, доцент (Узбекистан)

Сборник материалов конференции вмещает результаты научных исследований научных сотрудников, преподавателей высших учебных заведений, докторантов, аспирантов, студентов по актуальным проблемам гуманитарных, естественных и технических наук.

Ответственность за грамотность, аутентичность цитат, достоверность фактов и ссылок несут авторы публикаций.

©Авторы статей

©Совет молодых ученых университета

©ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий

государственный педагогический

университет имени Григория Сковороды

2. Сорока В.А. Порівняльний аналіз навантажень під час проведення занять з фізичного виховання у вищих навчальних закладах з використанням засобів різних видів спорту / В.А.Сорока, О.І. Сорока // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка / Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка; – Чернігів: Т2 ЧНПУ, 2013 С.391-395

3. Сорока В.А. Організація та управління професійною підготовкою на заняттях з курсу «ТМ гімнастика» / В.А.Сорока, О.І. Сорока // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка / Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка; – Чернігів: Т1. ЧНПУ, 2013. – С. 305-308.

4. Сорока В.А. Вплив засобів прикладних видів гімнастики на пізнавальну діяльність студентів / В.А.Сорока, О.І. Сорока // Здоровье для всех: материалы VI международной научно-практической конференции, УО «Полесский государственный университет», г. Пинск / Министерство образования Республики Беларусь [и др.]; редкол.: К.К. Шебеко [и др.]. – Пинск: ПолесГУ, 2015. – 225 с. – Ч. 2. – С. 42-44.

5. Сорока В.А. Інноваційні підходи до організації та управління професійною підготовкою студентів на заняттях з курсу «ТМ гімнастика» / В.А.Сорока, О.І. Сорока. // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.Д. Драгоманова. Серія №15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт» зб. наукових праць / За ред. Г.М. Арзютова. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. – Вип. 3К 1 (70)16. – С. 176-179.

УДК 796:616.379-008.64+372.36

*Тетяна Христова, Олександр Ягнич
(Мелітополь, Україна)*

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ІНСУЛІНОЗАЛЕЖНИХ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Охарактеризовано складові комплексної програми фізичної реабілітації інсулінозалежних дітей дошкільного віку. Встановлено, що в клієнтів основної групи стабілізувався рівень цукру в крові, відбулося достовірне покращення показників кардіореспіраторної системи і фізичної працездатності (PWC₁₅₀) на 20-50%. Систематичне використання запропонованої методики веде до зниження захворюваності дошкільників, їх руховій досконалості й загальному оздоровленню.

Ключові слова: *фізична реабілітація, цукровий діабет, діти дошкільного віку*

The components of a complex program of physical rehabilitation of insulin dependent children of pre-school age are described. It was established that the clients of the main group stabilized the level of sugar in the blood, there was a significant improvement of the indicators of cardiorespiratory system and physical capacity (PWC₁₅₀) by 20-50%. The systematic use of the proposed method leads to a reduction of morbidity of pre-school children, their motor perfection and general healing.

Key words: *physical rehabilitation, diabetes mellitus, preschool children*

Згідно з сучасним визначенням цукровий діабет – це стан хронічної гіперглікемії, обумовлений впливом на організм генетичних і екзогенних факторів. Поширеність цукрового діабету серед населення різних країн коливається від 2 до 4% [1, с. 89]. Серед ендокринних захворювань цукровий діабет вийшов за межі звичайної медичної проблеми і віднесений до числа актуальних і соціально значущих проблем людства. Незважаючи на досягнуті здобутки в галузі діабету, актуальність даної проблеми не зменшується, і це, насамперед, пов'язано з тим, що цукровий діабет помолодшав, відзначається зростання захворюваності у всіх вікових групах [2, с. 351].

Станом на початок 2015 р. за даними Центру медичної статистики МОЗ України загальна кількість дітей віком до 17 років включно, хворих на цукровий діабет досягло 8178 осіб. Щорічний приріст показників поширеності цукрового діабету серед дітей в Україні досягнув у 2015 р. 3,4%, найбільше (на 6,0%) – серед дітей віком до 6 років [1, с. 96].

Важкість перебігу цього захворювання визначається не стільки рівнем інсулінової недостатності, скільки викликаними наслідками, які позначаються на різних органах і системах. Одним із прикладів цього є симетричні контрактури, що вражають в першу чергу дрібні суглоби кисті з подальшим залученням більш великих суглобів. Дане ускладнення з часом виявляються практично у всіх хворих, які страждають інсуліновою залежністю [2, с. 352]. Хоча зміни в суглобах безболісні, вони обмежують можливості цієї локомоторної ланки і в подальшому можуть призвести до інвалідності. Тому вже в дошкільному віці важлива профілактика і реабілітація інсулінової залежності і її наслідків, щоб не допустити їх подальшого розвитку та прогресування.

Об'єкт дослідження – фізична реабілітація інсулінозалежних дітей дошкільного віку.

Предмет дослідження – вплив комплексної фізичної реабілітації на рівень цукру в крові та наявні ураження опорно-рухового апарату в дітей 5-6 років при інсуліновій залежності (контрактури, зниження функціональних можливостей м'язово-суглобного апарату кисті).

Мета дослідження – розробити та обґрунтувати комплексну програму фізичної реабілітації для інсулінозалежних дошкільнят.

Відповідно до мети роботи були поставлені наступні завдання: систематизувати та узагальнити сучасну науково-методичну літературу в галузі фізичної реабілітації інсулінозалежних дітей дошкільного віку; оцінити загальний функціональний стан дітей дошкільного віку з інсуліновою залежністю; обґрунтувати та розробити комплексну програму фізичної реабілітації для інсулінозалежних дошкільнят, спрямовану на зниження інсулінової залежності й попередження можливих порушень із боку опорно-рухового апарату дітей з урахуванням їх клініко-функціональних показників; оцінити ефективність розробленої програми фізичної реабілітації для дітей 5-6 років з інсуліновою залежністю.

Експериментальна робота здійснювалася протягом 2019 року на базі педіатричного відділення Якимівської центральної районної лікарні Запорізької області. Усього дослідженням було охоплено 40 інсулінозалежних дітей дошкільного віку (5-6 років). В контрольній групі (20 осіб) фізична реабілітація здійснювалася за традиційною системою. Основна група (20 осіб) працювали за розробленою комплексною програмою фізичної реабілітації, яка включала спеціальні фізичні вправи, рухливі ігри та самомасаж на фоні застосування дієтотерапії.

Основна мета фізичної реабілітації дошкільнят, які страждають на цукровий діабет – стабілізація процесу інсулінової залежності та профілактика її ускладнень. Завдання програми реабілітації:

- оздоровчі: зниження рівня цукру в крові, зменшення діапазону добових коливань рівня цукру в крові, профілактика ускладнень з боку опорно-рухового апарату;
- освітні: навчання основам аналізу свого здоров'я, основам техніки безпеки і прийомам самоконтролю на заняттях, розуміння впливу фізичних вправ на стан власного здоров'я;
- розвиваючі: збільшення обсягу рухової активності, удосконалення рухових якостей.

Відповідно з метою та завданнями, поставленими в роботі, програма реабілітації включала засоби, спрямовані на стабілізацію рівня цукру в крові, профілактику ускладнень інсулінової залежності, покращення показників морфо-функціонального статусу і розвиток основних рухових якостей дітей. Розроблена нами комплексна програма фізичної реабілітації інсулінозалежних дітей дошкільного віку включала: лікувальну гімнастику [3, с. 57], спеціальні вправи для пальців кінцівок, самомасаж [3, с. 111], дієтотерапію, біг зі зміною напрямку та швидкості пересування, гімнастичні вправи у формі аеробної гімнастики (безперервне виконання вправ, ЧСС 120-140 уд./хв.) – основні положення та рухи ніг й тулуба з предметами (гімнастичною палицею, обручем, м'ячами та медболами) і без предметів (пересування по гімнастичній драбині, стінці, канату, крокування через лаву,

підповзання під гімнастичного коня та козла, перекиди, переكاتи), дієтотерапію. Для реалізації поставлених задач використовувались також рухливі ігри, оскільки вони – один з найбільш дієвих методів в терапії хворих і ослаблених дітей, який благотворно впливає на кардіореспіраторну систему та опорно-руховий апарат. Підбиралися рухливі ігри відповідно до загальної фізичної підготовленості дитини, її функціональних можливостей і тяжкості захворювання. («Мій веселий дзвінкий м'яч», «Літаки», «Черепахи», «Квітка», «Гра з пальчиками») [9, 73].

Виміри, проведені до й по закінченню експерименту, виявили характер динаміки амплітуди тону м'язів в обох груп. У контрольній групі не спостерігалось відмінностей у показниках амплітуди тону м'язів загального розгинача пальців і поверхневого згинача кисті й пальців ($p > 0,05$), а в інсулінозалежних дітей зафіксовані позитивні зрушення в стані досліджуваних м'язів (спостерігалось збільшення амплітуди тону м'язів в середньому на 8-9 міотон ($p < 0,05$). Приріст показників амплітуди тону м'язів передпліччя після експерименту в хлопчиків основної групи склав у середньому 87-88%, а в дівчинок тієї ж групи – 81-82%. Отже, у наявності позитивний вплив спеціальних фізичних вправ і самомасажу.

У процесі експерименту вміст глікозильованого гемоглобіну знизився в дітей основної групи на 15-20%, чого не спостерігалось в контрольній групі. Це дає право говорити про ефективність застосованої комплексної програми фізичної реабілітації.

У більшості обстежуваних обох груп за період дослідження покращилися показники рухової підготовленості, але в дітей основної групи зміни були більш значимими, особливо в результатах метання набивного м'яча, стрибка в довжину, кількості нахилів тулуба (за 1 хвилину). Приріст показників у бігу на 30 м і 300 м за час експерименту в обох групах практично однаковий, а в результатах метання набивного м'яча, стрибка в довжину, кількості нахилів тулуба (за 1 хв.) – різняться. Збільшення результатів метання м'яча в інсулінозалежних дітей можна пояснити поліпшенням функціонального стану дистальних відділів рук. Збільшення числа нахилів за 1 хв. в основній групі на 46% у хлопчиків і 43% у дівчинок пояснюється тим, що якщо при первинному тестуванні 60% інсулінозалежних дітей не змогли протягом 60 сек. виконувати задану вправу й зупинялися для відпочинку, то при повторному тестуванні, наприкінці експерименту, уже всі діти цієї групи могли виконувати дане завдання протягом відведеного часу, не зупиняючись. У контрольній групі приріст цього показника склав у хлопчиків і дівчинок по 10%. Збільшення показників стрибка в довжину дітей основної групи склало 10%, а контрольної – 5%. Більший приріст даних результатів у інсулінозалежних дітей основної групи можна пояснити впровадженням спеціально розробленої програми комплексної фізичної реабілітації.

Вивчення працездатності та функціональних характеристик життєзабезпечуючих систем обстежуваних дало чітку картину покращення показників кардіореспіраторної системи і фізичної працездатності в основній групі на 20-50%.

Вивчення динаміки захворюваності на гострі респіраторні інфекції за період експерименту показало, що в дітей основної групи виявлене зниження середньої тривалості хвороби на тлі збільшення індексу здоров'я й зменшення показника дітей, що часто й довгостроково хворіють.

На основі проведеного дослідження можна сформулювати такі висновки.

1. Теоретичний аналіз науково-методичної літератури та практичних напрацювань фахівців довів вагоме значення фізичної реабілітації у відновному лікуванні інсулінозалежних дітей дошкільного віку. Виявлена недостатність уваги спеціалістів у питаннях реабілітації хворих із даною патологією. Теоретико-методичне обґрунтування комплексної програми фізичної реабілітації для інсулінозалежних дошкільнят має наукове, практичне та соціально-економічне значення.

2. У процесі експериментального дослідження розроблено комплексну програму фізичної реабілітації для інсулінозалежних дошкільнят, спрямовану на зниження інсулінової залежності й попередження можливих порушень із боку опорно-рухового апарата дітей з урахуванням їх клініко-функціональних показників. Ця програма включала спеціальні

фізичні вправи, рухливі ігри та самомасаж на фоні застосування дієтотерапії. Рекомендовані рухові режими для інсулінозалежних дітей у процесі експерименту вірогідно підвищують рівень фізичної працездатності й рухової підготовленості, а також розширюються функціональні можливості. Удосконалюванню функціональних можливостей організму інсулінозалежних дітей найбільше сприяють фізичні вправи, виконувані в аеробному режимі: оптимальним для них є руховий режим тривалістю 30-35 хвилин і реакцією ЧСС на навантаження 120-140 уд./хв.

3. Розроблена методика фізичної реабілітації для інсулінозалежних дітей дошкільного віку пролонгує подальшу компенсацію інсулінової залежності, сприяючи стабілізації рівня цукру в крові. У процесі експерименту вміст глікозильованого гемоглобіну знизився в дітей основної групи на 15-20%, що дає право говорити про ефективність застосованої методики.

4. Вивчення працездатності та функціональних характеристик життєзабезпечуючих систем обстежуваних дало чітку картину покращення показників кардіореспіраторної системи і фізичної працездатності (PWC_{150}) в основній групі на 20-50%.

5. Дослідження показали, що систематичне використання запропонованої методики веде до зниження захворюваності дошкільників, їх руховій досконалості й загальному оздоровленню.

Запропоновані спеціальні фізичні вправи і самомасаж, що проводяться під час заняття лікувальною фізичною культурою сприяють підвищенню сили м'язів передпліччя, збільшенню амплітуди рухів в дрібних суглобах кисті і, отже, відіграють значну роль у відновленні функціонального стану м'язово-суглобового апарату кисті у інсулінозалежних дошкільнят.

Запропоновану комплексну програму фізичної реабілітації інсуліно-залежних дітей 5-6 років можна використовувати в дошкільних установах, поліклініках, оздоровчих центрах для профілактики цукрового діабету в дітей групи ризику і поліпшення самопочуття в інсулінозалежних дошкільників.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Ендокринологія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / за ред. проф. П.М. Боднара. – Вінниця: Нова книга, 2017. – 456 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація: підручник / В.М. Мухін. – Київ: Олімп. л-ра, 2009. – 488 с.
3. Ціпов'яз А.Т. Практичні методи фізичного виховання та реабілітації: навч. посібник / А.Т. Ціпов'яз, Т.Є. Христова, О.І. Антонова. – Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2013. – 140 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ / СВЕДЕНИЯ ОБ АВТОРАХ

Алексєєва Марія Андріївна – магістрант II року навчання спеціальності «Мова і література (англійська, німецька)» факультету іноземних мов Маріупольського державного університету (Маріуполь, Україна)

Алмашій Іван Іванович – старший викладач кафедри психології Мукачівського державного університету (Мукачево, Україна)

Асенбаєва Гулнара Худайбергеновна – асистент кафедри каракалпакського язика и литературы Академического лицея при Каракалпакском государственном университете (Нукус, Узбекистан)

Ахметова Клара Ирисматовна – старший преподаватель кафедры социально-гуманитарных наук Ташкентского института инженеров железнодорожного транспорта (Ташкент, Узбекистан)

Ашурова Азиза Шухратовна – асистент кафедри «Курс введения в медицинскую профессию и пропедевтика» Термезского филиала Ташкентской медицинской академии (Термез, Узбекистан)

Бабаян Антон Сергійович – студент 4 курсу факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)

Бондаренко Лілія В'ячеславівна – студентка 2 курсу магістратури факультету інженерії Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (Сєверодонецьк, Україна)

Буторева Василина Сергеевна – курсант 3 курса факультета подготовки офицерских кадров Государственного учреждения образования «Институт пограничной службы Республики Беларусь» (Минск, Беларусь)

Ван Чжицзюнь – здобувач кафедри національної економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин Класичного приватного університету (Запоріжжя, Україна)

Гаврилюк Михайло Олексійович – студент 6 курсу (магістрант) історичного факультету Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна)

Гнипа-Черневецька Лілія Володимирівна – здобувач кафедри фінансів та банківської справи Полтавського університету економіки і торгівлі (Полтава, Україна)

Горленко Валентина Парфёновна – кандидат педагогических наук, доцент кафедри педагогики Учреждения образования «Гомельский государственный университет имени Франциска Скорины» (Гомель, Беларусь)

Горновська Світлана Володимирівна – асистент кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна)

Григоренко Руслан Володимирович – аспірант III року навчання кафедри менеджменту Національного транспортного університету (Київ, Україна)

Грубляк Вячеслав Валентинович – кандидат медичних наук, доцент кафедри психолого-медико-педагогічних основ корекційної роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (Кам'янець-Подільський, Україна)

Десяєва Людмила Вікторівна – учитель інформатики Пирятинського ліцею Пирятинської міської ради (Пирятин, Україна)

Догодило Костянтин Володимирович – студент 2 курсу магістратури факультету інженерії Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (Сєверодонецьк, Україна)

Жураєв Кахрамон Махмуджон угли – студент 3 курса строительного факультета Ташкентского института инженеров железнодорожного транспорта (Ташкент, Узбекистан)

Звєкова Вікторія Корнійвна – кандидат педагогічних наук, доцент Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)

Золотарьова Олена В'ячеславівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хімічної інженерії та екології Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (Сєверодонецьк, Україна)

Зулкарнаева Жамиля Амангельдиновна – магістр педагогіки і психології кафедри соціальної і вікової педагогіки Кокшетауського державного університету імені Шокана Уаліханова (Кокшетау, Казахстан)

Иманбаева Гулсім – доцент кафедри загальних технічних дисциплін Атырауського університету нафти і газу (Атырау, Казахстан)

Имомова Дилдора – студентка 2 курсу кафедри інженерних комунікацій Джизакського політехнічного інституту (Джизак, Узбекистан)

Исламова Хилола – вихователь 31-го дошкільного освітнього закладу в Асакинському районі Андижанської області Республіки Узбекистан (Андижан, Узбекистан)

Калиманов Амангелди – доцент кафедри загальних технічних дисциплін Атырауського інженерно-гуманітарного інституту (Атырау, Казахстан)

Кодиров Учкун Илхомович – доцент кафедри охорони навколишнього середовища і екології Каршинського інженерно-економічного інституту (Карши, Узбекистан)

Кривоносова Юліана Андреевна – курсант 3 курсу факультету підготовки офіцерських кадрів Державного освітнього закладу «Інститут прикордонної служби Республіки Білорусь» (Мінськ, Білорусь)

Крюкова Ольга Іллівна – викладач кафедри англійської мови та перекладу Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)

Кузіна Наталя Олександрівна – студентка 2 курсу магістратури факультету інженерії Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (Сєвєродонецьк, Україна)

Мажитова Сауле Сериковна – магістр педагогіки і психології кафедри соціальної і вікової педагогіки Кокшетауського державного університету імені Шокана Уаліханова (Кокшетау, Казахстан)

Насу Ілья Георгієвич – кандидат наук, доцент кафедри освітніх наук Державного університету імені А.Руссо (Бєльци, Молдова)

Павлюк Любов Володимирівна – докторант кафедри теорії і методики технологічної освіти, креслення та комп'ютерної графіки Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова (Київ, Україна)

Петренко Максим Олегович – аспірант IV року навчання кафедри соціально-гуманітарних дисциплін факультету туризму, готельного та ресторанного бізнесу Київського університету туризму, економіки і права (Київ, Україна)

Пирназаров Ільхом Ісломович – старший викладач кафедри інженерних комунікацій Джизакського політехнічного інституту (Джизак, Узбекистан)

Попазова Аліна Валеріївна – студентка 3 курсу факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)

Пріма Дмитро Анатолійович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики викладання шкільних предметів Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти (Луцьк, Україна)

Пырлог Татьяна Сергеевна – студентка 4 курсу факультету управління, адміністрування і інформаційних технологій Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)

Русецкая Ирина Владимировна – курсант 3 курсу факультету підготовки офіцерських кадрів Державного освітнього закладу «Інститут прикордонної служби Республіки Білорусь» (Мінськ, Білорусь)

Русецька Наталя Миколаївна – спеціаліст I категорії, викладач Житомирського агротехнічного коледжу (Житомир, Україна)

Самиджоновна Ойдиной Салим қизи – студентка 2 курсу інженерно-технічного факультету Каршинського інженерно-економічного інституту (Карши, Узбекистан)

Ситник Олександр Іванович – кандидат політичних наук, доцент кафедри гуманітарних наук, соціального забезпечення та права Луцького національного технічного університету (Луцьк, Україна)

Сич Тетяна Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри публічного управління й адміністрування навчальними й соціальними закладами Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (Старобільськ, Україна)

Сільвестрова Оксана Юріївна – кандидат філософських наук, доцент кафедри гуманітарних наук, соціального забезпечення та права Луцького національного технічного університету (Луцьк, Україна)

Скідан Владислава Валентинівна – кандидат технічних наук, доцент кафедри теплоенергетики, ресурсощадності та техногенної безпеки Київського національного університету технологій та дизайну (Київ, Україна)

Слободяк Світлана Іванівна – викладач кафедри англійської мови та перекладу Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)

Слюсарук-Літвін Світлана Сергіївна – аспірант I року навчання кафедри педагогіки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)

Сльозник Олександра Олександрівна – студентка 4 курсу факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)

Соболь Ольга Михайлівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технології виробництва продукції тваринництва ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» (Херсон, Україна)

Сорока Володимир Андрійович – старший викладач кафедри гімнастики Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту (Дніпро, Україна)

Сорока Олена Ігорівна – старший викладач кафедри гімнастики Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту (Дніпро, Україна)

Стецюк Ірина Олексіївна – асистент кафедри конструювання та технології виробів зі шкіри Київського національного університету технологій та дизайну (Київ, Україна)

Турсунова Ф. – вихователь 21-го дошкільного освітнього закладу в Кургантюбинском районі Андижанської області Республіки Узбекистан (Андижан, Узбекистан)

Усманова Дилором – старший викладач кафедри дошкільного, початкового і спеціального освіти Андижанського обласного центру перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників народної освіти (Андижан, Узбекистан)

Файзієва Угилбиби Рузибадаловна – кандидат медичних наук, доцент кафедри «Курс введення в медичну професію і пропедевтика» Термезського філіала Ташкентської медичної академії (Термез, Узбекистан)

Холикова Муаззам – завідувача 2-го дитячого садка в Избасканском районі Андижанської області Республіки Узбекистан (Андижан, Узбекистан)

Христова Тетяна Євгенівна – доктор біологічних наук, професор кафедри теорії і методики фізичного виховання та спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (Мелітополь, Україна)

Чернявська Олена Валеріївна – доктор економічних наук, професор кафедри фінансів Запорізького інституту економіки та інформаційних технологій (Запоріжжя, Україна)

Шиляєва Тетяна Володимирівна – викладач кафедри англійської мови та перекладу Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)

Эргашева Ирода Тошпулатовна – асистент кафедри «Курс введення в медичну професію і пропедевтика» Термезського філіала Ташкентської медичної академії (Термез, Узбекистан)

Эшимова Сарвиноз Суюн кизи – студентка 2 курсу факультету узбекської мови та літератури Ташкентського державного університету узбекської мови та літератури (Ташкент, Узбекистан)

Ягнич Олександр Андрійович – студент 1 курсу магістратури спеціальності 014.11 Середня освіта (фізична культура) природничо-географічного факультету Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (Мелітополь, Україна)

ЗМІСТ / СОДЕРЖАНИЕ
БІОЛОГІЧНІ НАУКИ / БИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

<i>Світлана Горновська</i> ПОШИРЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЛУЧНОГО МЕТЕЛИКА В УКРАЇНІ ЕКОНОМІКА / ЭКОНОМИКА	5
<i>Руслан Григоренко</i> ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ АВТОСЕРВІСНИХ ПІДПРИЄМСТВ <i>Олена Чернявська, Лілія Гнипа-Черневецька, Ван Чжицзюнь</i> НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	11 13
ІСТОРИЧНІ НАУКИ / ИСТОРИЧЕСКИЕ НАУКИ	
<i>Михайло Гаврилюк</i> АНАЛІЗ ІСТОРИЧНИХ ПРАЦЬ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА ПОЛІТОЛОГІЯ / ПОЛИТОЛОГИЯ	17
<i>Олександр Ситник, Оксана Сільвестрова</i> ПОЛІТИЧНА ФІЛОСОФІЯ НЕОКОНСЕРВАТИЗМУ В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ ПЕДАГОГІКА / ПЕДАГОГИКА	22
<i>Іван Алмашій</i> ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДІ В ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	26
<i>Клара Ахметова, Кахрамон Жураев</i> МОНІТОРИНГ – КАК ИНСТРУМЕНТ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ КАДРОВ	28
<i>Валентина Горленко</i> КОНКРЕТИЗАЦІЯ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ПОДХОДІВ В ПОСТРОЕНІИ МОДЕЛІ ПЕДАГОГІЧЕСКОГО ПРОСТРАНСТВА	33
<i>Людмила Дедаєва</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ В УМОВАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ	37
<i>Вікторія Звєкова</i> ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ	39
<i>Зилола Исломова</i> МАКТАБГАЧА ЁШДАГИ БОЛАЛАРНИ МАЪНАВИЙ ДУНЁҚАРАШИНИ ШАКЛАНТИРИШНИНГ ПЕДАГОГИК АСОСЛАРИ	41
<i>Сауле Мажитова, Жамиля Зулкарнаева</i> ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЕМЬИ И ШКОЛЫ В ФОРМИРОВАНИИ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ РЕБЕНКА	45
<i>Ілья Насу</i> SOCIETATEA KIBORG: ASPECTE PEDAGOGICE	48
<i>Любов Павлюк</i> СУЧАСНИЙ СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	52
<i>Дмитро Пріма</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПОЗИЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: СТРУКТУРНО-КРИТЕРІАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА	55
<i>Наталія Русецька</i> ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ОСНОВ ХІМІЇ	58
<i>Тетяна Сич</i> СТАН РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ТЕОРІЇ УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ ЯК КРИТЕРІЯ РОЗВИТКУ МЕТОДОЛОГІЇ ДОСЛІДЖЕНЬ	60

<i>Олександра Сльозник</i> РОЛЬ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	65
<i>Світлана Слюсарук-Літвін</i> ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДОШКІЛЬНИКІВ	68
<i>Ф. Турсунова</i> МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРДА МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ ТАДБИРЛАР ОЙЛИГИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ, БОЛАЛАРНИ АЖДОДЛАРИМИЗ МЕРОСИ, ХАЛҚИМИЗНИНГ БОЙ АЪНАЛАРИНИ ЎРГАТИШНИНГ АСОСИДИР	71
<i>Дилором Усмонова</i> BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARIDA KONFLIKT VAZIYATLARINI BARTARAF ETISH MUAMMOLARI	75
<i>Муаззам Холиқова</i> МАВЗУ: МАКТАБГАЧА ЁШДАГИ БОЛАЛАРНИ ЧИНИҚТИРИШ (ЁЗГИ СОҒЛОМЛАШТИРИШ ОЙЛАРИДА ТАБИАТ ХАФТАЛИКЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ)	77
ПСИХОЛОГІЯ / ПСИХОЛОГИЯ	
<i>Вячеслав Грубляк</i> ПАТОГЕНЕЗ АГРЕСІЇ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ІНАКТИВАЦІЇ В ОСІБ МОЛОДОГО ВІКУ ПРИ НЕВРОТИЧНИХ СТАНАХ	81
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ / ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ	
<i>Антон Бабаян</i> ТЕХНОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ СУЧАСНОГО НАПІВПРОВІДНИКОВОГО ВИРОБНИЦТВА	86
<i>Аліна Попазова</i> ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	88
<i>Татьяна Пырлог</i> «УМНАЯ МАШИНА» ДЛЯ ИЗУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА	89
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ / ФИЗИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИЕ НАУКИ	
<i>Гүлсім Иманбаева, Амангелді Калиманов</i> ДИФФЕРЕНЦІАЛДЫҚ МОДЕЛДІ ҚҰРУ	93
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ / ФИЗИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА И СПОРТ	
<i>Володимир Сорока, Олена Сорока</i> УКРАЇНСЬКИЙ РУКОПАШ ГОПАК В СИСТЕМІ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ УКРАЇНИ	97
<i>Олена Сорока, Володимир Сорока</i> ДИФЕРЕНЦІЙНИЙ ПІДХІД ОЦІНКИ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	102
<i>Тетяна Христова, Олександр Ягнич</i> ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ІНСУЛІНОЗАЛЕЖНИХ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	106
ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ / ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ	
<i>Марія Алексєєва</i> ОСОБЛИВОСТІ СЕМАНТИЧНОЇ НОМІНАЦІЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ	110
<i>Гулнара Асенбаева</i> КӨРКЕМ ПОРТРЕТ ЖАЗУШЫ ШЕБЕРЛІГІ	114
<i>Ольга Крюкова</i> PERSONAGES' LETTERS AS THE TYPE OF A PERRESENTED WRITTEN SPEECH	119
<i>Svitlana Slobodiak</i> THE USE OF SUBSTITUTE NAMES IN A LITERARY TEXT	122

<i>Tetyana Shylyieva</i> PECULIARITIES OF STYLISTIC EXPRESSIVE MEANS OF PERSONAGES' CHARACTERISTICS IN FAY WELDON'S "WEEKEND"	124
<i>Sarvinoz Eshimova</i> ISAJON SULTON NIKOYALARINING QIYOSIY TAHLILI ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ / ФИЛОСОФСКИЕ НАУКИ	127
<i>Максим Петренко</i> ГІДНІСТЬ ЛЮДИНИ У СУЧАСНОМУ СВІТІ ХІМІЧНІ НАУКИ / ХИМИЧЕСКИЕ НАУКИ	131
<i>Лілія Бондаренко, Олена Золотарьова</i> ПРОЦЕС АМОНІЗАЦІЇ ПРОСТОГО СУПЕРФОСФАТУ ФАЛТРОВОЮ РІДИНОЮ	134
<i>Костянтин Догодило, Олена Золотарьова</i> ОСНОВИ ОДЕРЖАННЯ ХІМІЧНО-ОСАДЖЕНОЇ КРЕЙДИ ВИСОКОЇ ЧИСТОТИ	135
<i>Наталія Кузіна, Олена Золотарьова</i> ОЧИЩЕННЯ ЕКСТРАКЦІЙНОЇ ФОСФОРНОЇ КИСЛОТИ ВІД МИШ'ЯКУ МЕДИЧНІ НАУКИ / МЕДИЦИНСКИЕ НАУКИ	137
<i>Угилбиби Файзиева, Азиза Ашурова, Ирода Иргашева</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ПРЕМОРБИДНОГО ФОНА ВЛИЯЮЩЕГО НА РАЗВИТИЕ ВНЕБОЛЬНИЧНОЙ ПНЕВМОНИИ У ДЕТЕЙ СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО / СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	139
<i>Ольга Соболев</i> ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВІДБОРУ КОНКУРНИХ КОНЕЙ В АМАТОРСЬКОМУ КІННОМУ СПОРТІ ТЕХНІЧНІ НАУКИ. ТРАНСПОРТ / ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ. ТРАНСПОРТ	143
<i>Василина Буторева, Юліана Кривоносова</i> ПРЕДОТВРАЩЕНИЕ НЕСАНКЦИОНИРОВАННОГО ВЫЕЗДА ИЗ АВТОДОРОЖНЫХ ПУНКТОВ ПРОПУСКА	149
<i>Учқун Қодиров, Ойдиной Самиджоновна</i> КЕЧКИ КАРТОШКА ЕТИШТИРИШНИНГ ТЕЖАМКОР АГРОТЕХНИКАСИ	153
<i>Владислава Скідан</i> ПАЛИВНО-ЕКОЛОГО-КЛІМАТИЧНІ ПРОБЛЕМИ В УКРАЇНІ	156
<i>Ірина Стецюк</i> АНАЛІЗ ВИМОГ ДО МАТЕРІАЛІВ ТА КОНСТРУКЦІЇ ВЗУТТЯ ДЛЯ ГРИ В МОТОБОЛ АРХІТЕКТУРА І БУДІВНИЦТВО / АРХИТЕКТУРА И СТРОИТЕЛЬСТВО	158
<i>Ixom Pirnazarov, Dildora Imotova</i> THE CHOICE OF OPTIMAL AND ADMISSIBLE AIR PARAMETER IN COMFORTABLE AIR CONDITIONING IN THE ROOMS ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ / ОХРАНА ТРУДА И БЕЗОПАСНОСТЬ ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТИ	161
<i>Ірина Русецька</i> УСЛОВИЯ, ОКАЗЫВАЮЩИЕ ВЛИЯНИЕ НА МЕРОПРИЯТИЯ ПО ЛИКВИДАЦИИ ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЙ И ИХ ПОСЛЕДСТВИЙ ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ / СВЕДЕНИЯ ОБ АВТОРАХ	164
	167

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2019. – Вип. 49. – 174 с.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій. Передрук і відтворення опублікованих у збірнику матеріалів будь-яким способом дозволяється тільки при посиланні на «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації».

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції розміщені на сайті:
<http://confscientific.webnode.com.ua>

Укладачі: С.М.Кикоть, І.В.Гайдаєнко
Верстка та дизайн: І.В.Гайдаєнко

Адреса оргкомітету та редколегії:
вул. Сухомлинського, 30 (к. 100),
м. Переяслав-Хмельницький,
08401, Київська обл., Україна
тел. +380930569496,
сайт: confscientific.webnode.com.ua

Материалы Международной научно-практической интернет-конференции «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации»: Сб. науч. трудов. – Переяслав-Хмельницкий, 2019. – Вып. 49. – 174 с.

Ответственность за грамотность, аутентичность цитат, правильность фактов и ссылок, достоверность материалов несут авторы публикаций. Перепечатка и воспроизведение опубликованных в сборнике материалов любым способом разрешается только при ссылке на «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации».

Материалы научно-практической интернет-конференции размещены на сайте: <http://confscientific.webnode.com.ua>

Составители: С.Н.Кикоть, И.В.Гайдаенко
Верстка и дизайн: И.В.Гайдаенко

Адрес оргкомитета и редколлегии:
ул. Сухомлинского, 30 (к. 100),
г. Переяслав-Хмельницкий,
08401, Киевская обл., Украина
тел. +380930569496,
сайт: confscientific.webnode.com.ua

